ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **M. F.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 13. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/18850-421/1,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného
(dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky –

krajské pobočky v Brně (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 10. 12. 2024, č. j. BMA-15994/2024-G3 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyni přiznala podpora v nezaměstnanosti od 23. 10. 2024 ve výši 6 365 Kč měsíčně po dobu prvních dvou měsíců, ve výši 5 092 Kč měsíčně po dobu dalších dvou měsíců a ve výši 4 667 Kč měsíčně po zbývající podpůrčí dobu. Celkem jí tedy byla přiznána podpora na dobu pěti měsíců. Proti tomuto podala žalobkyně odvolání, jenž bylo zamítnuto v záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaného.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný shrnul předchozí průběh řízení. Žalobkyně dne 25. 10. 2024 podala žádost o zprostředkování zaměstnání, na základě které byla zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání od 23. 10. 2024. Ve stejný den podala také žádost o podporu v nezaměstnanosti. Jako poslední výdělečnou činnost uvedla péči o osobu blízkou do jejího úmrtí dne 22. 10. 2024.

4. Dne 28. 11. 2024 obdržela žalobkyně oznámení o podpoře v nezaměstnanosti, kterým jí byla přiznána podpora v nezaměstnanosti ve výše deklarovaných částkách po dobu pěti měsíců. Proti tomu podala žalobkyně námitky. Na to reagoval správní orgán I. stupně vydáním prvostupňového rozhodnutí.

5. Žalovaný podle § 41 odst. 2, 3 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (ve znění účinném od 1. 1. 2025 do 31. 5. 2025, dále jen „zákon o zaměstnanosti“) započetl žalobkyni tzv. náhradní dobu zaměstnání, za kterou považoval dobu osobní péče o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby. Podle § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti *podpora v nezaměstnanosti se uchazeči stanoví za první 2 měsíce ve výši 0,15násobku, další 2 měsíce ve výši 0,12násobku a po zbývající podpůrčí dobu 0,11násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu.*

6. Žalovaný měl přitom za prokázané, že žalobkyně pečovala o svoji matku, M. F. (zemřela X), čímž naplnila podmínku náhradní doby zaměstnání podle § 41 odst. 2, 3 písm. d) zákona o zaměstnanosti od 23. 10. 2022 do 22. 10. 2024. Zdůraznil, že nemohl zahrnou subjektivní faktory do rozhodování, ale pouze zákonné předpoklady. Informace o výpočtu výše podpory v nezaměstnanosti pak žalobkyně obdržela již v tiskopisu „základní poučení uchazeče o zaměstnání“, které prokazatelně obdržela již 23. 10. 2024.

7. Žalovaný uzavřel, že má postup správního orgánu I. stupně za zákonný, a proto poté rozhodl tak, jak bylo uvedeno výše.

III. Žaloba

8. Žalobkyně uvedla, že je jak napadené rozhodnutí, tak právní úprava § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti diskriminační a v rozporu se základními právy garantovanými Listinou základních práv a svobod a Ústavou ČR. Má se konkrétně jednat o diskriminaci žen.

9. Žalobkyně rekapitulovala dosavadní procesní průběh řízení. Následně se vyjádřila k úrovni péče poskytované její matce v poslední fázi jejího života. Zejména zopakovala svoji argumentaci z odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Konstatovala, že *zatímco žadatel o podporu v nezaměstnanosti, který v době před podáním žádosti pracoval a měl nárok na volno během pracovního dne, o víkendech či o dovolené, dostane při splnění zákonných podmínek podporu v nezaměstnanosti, která se vypočítává z jeho příjmu a činí první dva měsíce 65 % předchozího průměrného měsíčního čistého výdělku atd.„ žadatel, který bez nároku na oddech pečuje o nemohoucí osobu 24 hodin denně a pobírá příspěvek na péči o osobu blízkou ve výši, která je v médiích opakovaně, a to i po navýšení příspěvku, kritizována, má při splnění zákonných podmínek nárok pouze na podporu v nezaměstnanosti vypočítanou za první 2 měsíce ve výši 0,15násobku za první dva měsíce průměrné mzdy atd. ... viz platná právní úprava. Nelze pominout ani skutečnost, jaké náklady ušetří stát v případě, kdy o vážně nemocného seniora pečuje rodina a nikoli zdravotnické zařízení resp. domov pro seniory*.
10. Žalobkyně rozvedla i postup veřejného ochránce práv, který odmítl prověřit údajné průtahy v řízení o přiznání příspěvku na péči [pozn. jiné řízení, než ve kterém bylo vydáno napadené rozhodnutí]. Obdobně nebylo vyhověno žádosti o ochranu proti nečinnosti stran Ministerstva práce a sociálních věcí. Konečně sice bylo vyhověno námitkám, odvolání i žádosti o ochranu proti nečinnosti stran nadřízených orgánů. Přesto se v řízení vyskytují průtahy a veřejný ochránce práv se jimi měl zabývat, což neučinil. Dále žalobkyně upozornila na další chyby v postupu úřadu práce, které veřejný ochránce práv odmítl řešit s poukazem na větší efektivitu soudního řízení. Veřejný ochránce práv, správní orgány, resp. krajský soud obecně neměli postupovat správně.
11. Žalobkyně vyjádřila nesouhlas i s nastavením poskytování daňových slev tzv. na manželku, která není v případě péče o jinou fyzickou osobu uplatnitelná.
12. Zdůraznila, že se nejedná o diskriminaci pouze její osoby, ale skupiny žadatelů o podporu, navíc převážně žadatelek o podporu, neboť jsou to převážně ženy, které se péči o osobu blízkou věnují a jsou za to následně v podstatě ještě „trestány" přiznáním nižší podpory v nezaměstnanosti, popř. následně i nižšími starobními důchody. Jinými slovy mají být tyto žadatelky znevýhodňovány a diskriminovány.
13. Z výše uvedených důvodů je pak podle žalobkyně rozhodnutí v rozporu s ochranou lidských práv a dobrými mravy.
14. Poznámku o možnosti znalostí podmínek podpory v nezaměstnanosti žalobkyně vzhledem k jejím právním znalostem považovala za projev arogance veřejné moci. K namítané diskriminaci se žalovaný nadto ve svém rozhodnutí o odvolání ze dne 13. 3. 2025 prakticky neměl vyjádřit a evidentně ji neměl zájem řešit. Napadené rozhodnutí má žalobkyně za ryze formalistické.
15. S ohledem na uvedené žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádala o náhradu nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve rekapituloval dosavadní procesní průběh řízení. Jako hlavní žalobní body identifikoval následující:

- rozhodnutí žalovaného je vůči její osobě, resp. skupině osob poskytujících osobně péči osobě blízké, diskriminační a v rozporu se základními právy garantovanými listinou základních práv a svobod a Ústavou ČR,
- nepřímá systematická diskriminace žen, která je zakázána,
- s ohledem na náročnou každodenní péči o maminku nemohla mít příjem ze zaměstnání,
- stát ušetří na nákladech, když o vážně nemocného seniora pečuje rodina, nikoli zdravotnické zařízení,
- námitky týkající se řízení ve věci příspěvku na péči,
- rozhodnutí je ryze formalistické.

17. Dále uvedl, že žalobkyně naplnila podmínky tzv. náhradní doby zaměstnání péčí o nemocnou matku. Rozhodnutí nemá být diskriminační, neboť správní orgány postupovaly striktně podle zákona, a to bez rozdílu pohlaví. Žalovaný zdůraznil, že nemá žádné statistické údaje, zda je více pečujících mužů či žen o osoby blízké, může toliko vycházet pouze ze své praxe, kdy nezaznamenává, že by pečujícímu osobami byly pouze ženy či jejich nadmíra. Poznamenal, že podporu v nezaměstnanosti není možno přiznat tak, aby odpovídala jednotlivým požadavkům žalobkyně, ale úřad práce i žalovaný jsou vázáni zákonnými ustanoveními a není možné činit žádné výjimky z účinné právní úpravy.
18. Žalovaný uvedl, že si je vědom náročnosti péče o nemohoucí osobu, nicméně tato nemůže mít žádný vliv na jiné posouzení věci, když to zákon o zaměstnanosti neumožňuje.
19. Dále konstatoval, že k námitkám žalobkyně, ke kterým se tato obšírně vyjadřuje v podané žalobě a které se týkají řízení ve věci příspěvku na péči, se nebude vyjadřovat, neboť nejsou předmětem daného řízení.
20. Dle názoru žalovaného byly řádně vypořádány uplatněné námitky žalobkyni. V této souvislosti žalovaný odkázal na judikaturu, která uvádí, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku.
21. Žalovaný měl napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, neboť je srozumitelné a je v něm uvedeno dostatek důvodů podporujících jeho výrok. Z výše uvedených důvodů se domníval, že žaloba je nedůvodná, a proto navrhl, aby ji soud v celém rozsahu zamítl.

V. Replika žalobkyně

22. Žalobkyně svojí replikou reagovala na vyjádření žalovaného.
23. Uvedla odkaz na statistické údaje z neformálního průzkumu žalovaného o tom, kdo nejvíce pečuje o osoby blízké, z nichž vyplývá, že dvě třetiny tvoří ženy. Také zpochybnila, že bylo na jejím rozhodnutí, zda bude o nemocnou matku pečovat osobně, či osobu umístí v zařízení. Na základě svých špatných zkušeností s nemocniční péčí neměla jinou volbu než pečovat sama. Péčí si také měla přivodit zhoršený zdravotní stav a bude žádat o invalidní důchod.
24. Ve vyjádření žalovaného nemělo být přitom uvedeno nic nového. Proto dále žalobkyně setrvala na podané žalobě.

VI. Průběh ústního jednání

25. Žalobkyně i žalovaný se z nařízeného jednání omluvili.

VII. Posouzení věci krajským soudem

26. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

27. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

28. Po řádném posouzení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná.

29. Ke způsobu vypořádání žalobních bodů v rozsudku, popř. vypořádání námitek správními orgány krajský soud na úvod uvádí, že není povinností soudu, potažmo žalovaného, reagovat adresně na každou jednotlivou žalobní či odvolací námitku a s každou se takto zvlášť vypořádávat. Postačí, pokud soud či správní orgán proti námitkám postaví ucelený argumentační systém, v jehož konkurenci žalobní či odvolací námitky neobstojí (srov. např. závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018 – 60 a nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

30. V první řadě je třeba přisvědčit žalovanému v tom, že žalobkyně v žalobě napadá a směšuje vícero rozhodnutí správních orgánů. Žaloba byla v první řadě uplatněna proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/18850-421/1, týkající se podpory v nezaměstnanosti. Část argumentace použité v žalobě se nicméně vztahuje k řízení vedeném ve věci příspěvku na péči. Krajský soud si je vědom vícero probíhajících řízení před zdejším soudem, které žalobkyně iniciovala podáním žalob proti různým rozhodnutí správních orgánů. Předmět přezkumu je ale jednoznačně určen petitem žaloby, kterým se žalobkyně domáhá pouze zrušení napadeného rozhodnutí. Žaloba neposkytuje ani dostatek dalších údajů pro vyloučení části argumentace do samostatného řízení podle § 39 s. ř. s.

31. Dále co se týče napadení postupu veřejného ochrance práv připomíná soud skutečnost, že k obdobnému přezkumu není věcně příslušný. Závěry učiněné veřejným ochráncem práv ani to, zda se měl zabývat průtahy ve věci příspěvku na péči, nejsou podkladem či právním předpokladem rozhodnutí o podpoře v nezaměstnanosti. Soud je z těchto důvodů nebude v tomto řízení dále jakkoliv přezkoumávat.

32. Dalším žalobním bodem je obecná námitka diskriminace údajně způsobené jak napadeným rozhodnutím, tak skrze právní úpravu § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti.

33. Podle § 39 odst. 1 zákona o zaměstnanosti (ve znění účinném od 1. 1. 2025 do 31. 5. 2025) *nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období (§ 41) zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu32g v délce alespoň 12 měsíců (dále jen „předchozí zaměstnání“);*

překrývají-li se doby důchodového pojištění, započítávají se jen jednou, požádal krajskou pobočku Úřadu práce, u které je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti a ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, není poživatelem starobního důchodu.

34. Podle § 41 odst. 1, 2 a 3 písm. d) zákona o zaměstnanosti (ve znění účinném od 1. 1. 2025 do 31. 5. 2025) r*ozhodným obdobím pro posuzování nároků na podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci jsou poslední 2 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání. Není-li splněna podmínka stanovená v § 39 odst. 1 písm. a) předchozím zaměstnáním, lze tuto podmínku splnit i započtením náhradní doby zaměstnání. (...) Za náhradní dobu zaměstnání se považuje doba osobní péče o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou*.

35. Podle § 43 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti (ve znění účinném od 1. 1. 2025 do 31. 5. 2025) *podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek po podpůrčí dobu. Podpůrčí doba činí u uchazeče o zaměstnání do 50 let věku 5 měsíců.*

36. Podle § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti (ve znění účinném od 1. 1. 2025 do 31. 5. 2025) *podpora v nezaměstnanosti se uchazeči stanoví za první 2 měsíce ve výši 0,15násobku, další 2 měsíce ve výši 0,12násobku a po zbývající podpůrčí dobu 0,11násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu, jestliže splnil podmínku doby předchozího zaměstnání [§ 39 odst. 1 písm. a)] započtením náhradní doby a tato doba se posuzuje jako poslední zaměstnání.*

37. Podle Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 365/2023 Sb., o vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí roku 2023 pro účely zákoníku práce *průměrná mzda v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí roku 2023 činí 42 427 Kč* .

38. V tomto případě byla rozhodná doba (tj. doba dvou let před zařazením do evidence uchazečů od zaměstnání) určena od 23. 10. 2022 do 23. 10. 2024. Podle § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění pak žalobkyně od 1. 2. 2023 do 22. 10. 2024 v plném rozsahu osobně pečovala o svoji matku, paní M. F., která byla osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost). Podle zákona o zaměstnanosti tak žalobkyně naplnila podmínku podle § 41 odst. 2 ve spojení s § 41 odst. 3 písm. d) zákona o zaměstnanosti s tím, že se jí započetla tzv. náhradní doba zaměstnání. Za tuto se považuje doba osobní péče o fyzickou osobu, která je v určitém stupni závislosti, a to v rozhodné době.

39. Výše podpory v nezaměstnanosti je určena podle § 51 zákona o zaměstnanosti na základě průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku, která v relevantním období činila 42 427 Kč. Podpůrčí doba měla trvat celkem pět měsíců, jelikož v době podání žádosti žalobkyně nedosahovala 50 let věku (§ 43 odst. 2 zákona o zaměstnanosti). Podle žalovaného částky podpory v nezaměstnanosti odpovídaly od 23. 10. 2024 částce 6 365 Kč (tj. 42 427 x 0,15 =

6 364,05 Kč) měsíčně po dobu prvních dvou měsíců, částce 5 092 Kč (tj. 42 427 x 0,12 = 5 091,24 Kč) měsíčně po dobu dalších dvou měsíců, a částce 4 667 Kč (tj. tj. 42 427 x 0,11 = 4 666,97 Kč) měsíčně po zbývající podpůrčí dobu, tj. měsíc.

40. Soudu nezbývá než se postupem i výpočty žalovaného ztotožnit. Žalobkyně obecně v žalobě proti postupu žalovaného *de facto* ani nebrojí. Spíše se její žalobní argumentace pohybuje v rovině úvah o diskriminaci. Zdejší soud má za to, že žalovaný nijak ve svém postupu nepochybil, když žalobkyni přiznal podporu v nezaměstnanosti ve výši specifikované v odůvodnění na dobu pěti měsíců se zohledněním toho, že v rozhodné době pečovala o svoji nemocnou matku v III. stupni závislosti na pomoci jiné osoby (skutečnost určená závazným rozhodnutím jiného správního orgánu).

41. Soud ani žalovaný nezpochybňují, že právní úprava podpory v nezaměstnanosti spadá do oblasti rovného zacházení. Namítaná rozdílnost výše podpory v nezaměstnanosti mezi pracujícími a následně nezaměstnanými osobami a osobami dlouhodobě pečujícími o jinou osobu však není založena na pohlaví, nýbrž na objektivním kritériu existence průměrného čistého výdělku či vyměřovacího základu a na tom, zda poslední započitatelnou dobou byla náhradní doba zaměstnání.

42. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon) *nepřímou diskriminací se rozumí takové jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního ustanovení, kritéria nebo praxe je z některého z důvodů uvedených v § 2 odst. 3 osoba znevýhodněna oproti ostatním*.

43. Podle § 2 odst. 3 stejného zákona se diskriminací rozumí *takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru, a dále v právních vztazích, ve kterých se uplatní přímo použitelný předpis Evropské unie z oblasti volného pohybu pracovníků, i z důvodu státní příslušnosti*.

44. Je pravdou, že základ pro výpočet podpory v nezaměstnanosti pro pečující osobu poté, co péče o jinou osobu skončí, se může jevit jako nepřiměřeně malý. Zdejší soud ani nijak nebagatelizuje náročnost péče o závislou osobu. Nepřísluší mu ale subjektivně posuzovat výši částky. Pouze je příslušný k ryze objektivnímu přezkumu rozhodnutí správního orgánu stran jeho zákonnosti a přezkoumatelnosti. Těmto kritériím pak rozhodnutí podle zdejšího soudu dostálo. Je z něj zcela zřejmé jak žalovaný i správní orgán I. stupně postupovali, přičemž tak nečinili, jakkoliv diskriminačně.

45. Žalobkyně ke své replice přiložila články z webových stránek helpnet.cz a proprarodice.cz, které mají vycházet z Průzkum veřejného mínění na téma „Pečující osoby v ČR“. Podle průzkumu tvoří ženy přibližně dvě třetiny pečujících osob. Tento údaj sice nasvědčuje tomu, že osobní péči o blízké osoby častěji vykonávají ženy. Sám o sobě však nevypovídá o tom, jaké je zastoupení žen a mužů mezi uchazeči, kteří splnili podmínku nároku na podporu v nezaměstnanosti započtením náhradní doby a u nichž se tato náhradní doba posuzuje jako poslední zaměstnání podle § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Krajský soud proto stále nespatřuje diskriminační rovinu napadeného rozhodnutí ve vztahu individuálně k žalobkyni, jako ženě.

46. Právní úprava obsažená v § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, na základě, které žalobkyni byla přiznána podpora v nezaměstnanosti obecně nerozlišuje mezi uchazeči podle pohlaví. Stejně se použije u ženy i muže, jsou-li naplněny její zákonné podmínky. Přímá diskriminace proto dána není.

47. I pokud by soud vyšel z toho, že napadená právní úprava může vzhledem k vyššímu zastoupení žen mezi pečujícími osobami dopadat častěji na ženy, nešlo by bez dalšího o diskriminaci nepřímou. Bylo by dále nutné zkoumat, zda je tento dopad objektivně odůvodněn legitimním cílem a zda zvolené prostředky jsou přiměřené. Takový postup odpovídá § 3 odst. 1 antidiskriminačního zákona i judikatuře Ústavního soudu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2015, sp. zn. Pl. ÚS. 55/13-1).

48. Krajský soud opětovně zdůrazňuje, že rozhodným kritériem pro rozdílný způsob výpočtu podpory v nezaměstnanosti není podle zákonné úpravy podpory v nezaměstnanosti pohlaví uchazeče ani samotná náročnost péče, nýbrž zda uchazeč splnil podmínku předchozího zaměstnání započtením náhradní doby a zda se tato náhradní doba posuzuje jako jeho poslední zaměstnání. Zákonodárce pro druhý případ zvolil pevně stanovenou výši podpory odvozené od průměrné mzdy podle § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Tím zajistil poskytnutí podpory i osobě, která potřebnou dobu získala započtením náhradní doby, aniž by správní orgán nahodile volil, z jakého dřívějšího příjmu má výši podpory určit, či měl možnost zohlednit jiná kritéria pro přesný výpočet. Takovýto postup přitom podle krajského soudu sleduje legitimní cíl předvídatelného a jednotného stanovení dávky a soud jej neshledává zjevně nepřiměřeným ani svévolným.

49. Zdejší soud nechce polemizovat s tím osoby kterého pohlaví jsou častěji pečující osobou. Žalovaný má totiž také pravdu, když uvádí, že žalobkyně nebyla nucena být pečující osobou, ale mohla opečovávanou osobu umístit do zařízení poskytující služby sociální péče. Na to žalobkyně v replice reagovala negativně s tím, že po péči v nemocnici opečovávaná zemřela. Tím zřejmě naznačila zjevnou nedůvěru v péči poskytovanou zařízeními a tedy, že neměla jinou možnost než o matku pečovat osobně. Žalobkyně se nicméně dobrovolně rozhodla zůstat s matkou doma. Pokud by se takto rozhodl manžel žalobkyně, kterého žalobkyně také výslovně zmiňuje v žalobě jako pečující osobu, správní orgány by mu určily podporu v nezaměstnanosti ve stejné výši jako žalobkyni, bez ohledu na to, že se jedná o muže, a to na základě toho, že by naplnil kritéria podle § 41 a 51 zákona o zaměstnanosti, tedy tzv. náhradní dobu zaměstnání.

50. Obecně soud uzavírá, že žalobkyně neprokázala, že by byla napadeným rozhodnutím, jakkoliv diskriminována či by bylo rozhodnutí jiným způsobem nezákonné nebo nepřezkoumatelné. Žalovaný byl za zjištěného skutkového stavu povinen postupovat podle § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti a neměl prostor pro individuální výjimku. Právní úprava sociálních práv se uskutečňuje v mezích zákonů a zákonodárce má při stanovení podmínek i výše podpory v nezaměstnanosti široký prostor uvážení. Soud nicméně neshledal, že by § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti vedl k popření podstaty práva na přiměřené hmotné zabezpečení nebo že by zakládal důvodné pochybnosti o jeho souladu s ústavním pořádkem, například diskriminací žalobkyně, jako ženy. Soud pro úplnost poznamenává, že neshledal ani takové důvodné pochybnosti o ústavnosti § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, které by odůvodňovaly postup podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

VIII. Závěr a náklady řízení

51. Krajský soud je tedy přesvědčen, že žalovaný ani správní orgán I. stupně nepochybily, když žalobkyni přiznaly podporu v nezaměstnanosti na dobu pěti měsíců podle zákonných ustanovení. Žalobkyně nebyla napadeným rozhodnutím přímo ani nepřímo diskriminována, jelikož by za péči o osobu fyzicky závislou na pomoci jiné osoby v rozhodné době bylo stejně postupováno u kterékoliv jiné osoby (bez ohledu na její pohlaví). Správní orgány přezkoumatelně zdůvodnily zákonnost svého postupu a soudu nezbývá než žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.

52. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 3. září 2026

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce